

ZPRAVODAJ

KLUBU VÝSADKOVÝCH VETERÁNŮ
PŘI VÚ 8280 PROSTĚJOV

46

ROČNÍK XVIII

číslo 1

Redakční uzávěrka: 10. 2. 2009

Vážení přátelé – veteráni,

změnil se letopočet a jsme opět o něco starší. I když máme v tomto roce již více jak dva měsíce za sebou, dovolte mi abych vám všem blahopřál v tomto roce jen to nejlepší, mnoho štěstí, spokojenosti a pevné výsadkové zdraví.

Máme za sebou ve všech klubech i výroční schůze, kde jsme hodnotili výsledky naší práce a činnost ve prospěch našich členů.

Díky akcím, které jsou organizovány jak na republikové, tak i regionální úrovni a díky informacím v tisku, v našich klubových periodikách, i na webových stránkách internetu, se dostávají informace o našich klubech k poměrně široké veřejnosti a mají tak vliv i na růst naší členské základny. V současné době nás oslovují se žádostí o členství v našich klubech zejména bývalí vojáci základní služby, kteří vykonávali vojenskou základní službu u výsadkových jednotek.

Naš prostějovský Klub výsadkových veteránů není v tomto směru výjimkou. Registrujeme i případy dvojího členství, členství v klubu poblíž místa svého bydliště a z nostalgie, či pocitu sounáležitosti k prostějovským výsadkovým útvarům a k našemu městu i v našem klubu.

Těší nás i zájem o účast na našem Výročním shromáždění, který rok od roku roste. Vážíme si toho, že je vám mezi námi dobře. Svědčí o tom i 50 hostů z českých a slovenských klubů na našem prosincovém shromáždění, kterého se zúčastnilo téměř 150 osob.

Plán akcí, který jsme našim členům předložili pro minulý rok, se nám podařilo beze zbytku splnit a dokonce rozšířit i o Sportovní setkání výsadkových veteránů a sportovních parašutistů, kterého se v červenci zúčastni-

lo 30 čtyřčlenných družstev z obou našich republik. Když jsem sečetl účast členů našich klubů na všech našich akcích, počítaje Výsadkovou zabíjačkou v únoru a konče Výročním shromážděním v prosinci, dospěl jsem k číslu vyššímu jak 700 účastníků. Mimo výše uvedené akce to byla vzhledem k počtu našich členek oslava MDŽ, dále tři divadelní představení na která jsme zabezpečili celkem 140 vstupenek, na jedno v prostějovském divadle na Mandragoru a na dvě v brněnských divadlech na Cikánského barona a na 12 rozhněvaných mužů. Dále jsme provedli ostré střelby z pistole, zájezd do Jeseníků s návštěvou elektrárny Dlouhé stráně, krasových jeskyní Na Pomezí a pivovaru Holba v Hanušovicích. Podělili jsme se finančně a účastí našich členů na odhalení pamětní desky 7.vp-ZU, kterou provedl KVV Holešov, zúčastnili jsme se 4. ročníku Memoriálu zakladatelů výsadkového vojska, který organizoval KVV Liberec a který se nám již potřetí podařilo vyhrát a na Plumlovské přehradě jsme za účasti 70 našich členů provedli tradiční výsadkové vinobraní.

Uvedené akce bychom nemohli organizovat, nebýt podpory, kterou nám poskytuje město Prostějov, průmyslové podniky, které sídlí v objektu bývalých Železáren Prostějov a oba výsadkové útvary, jmenovitě 601. skupina speciálních sil a 102. průzkumný prapor.

Jistě se nemusíme přesvědčovat o tom, že každá akce, kterou organizujeme pro členy našich klubů, upevňuje přátelství a vztahy mezi kluby i jednotlivci, které jsou založeny na příslušnosti k výsadkovým jednotkám a k hrdosti na výsadkové vojsko. Naše společné akce mají nezastupitelný a rozhodující vliv na udržování našich tradic a dávají příklad našim následovníkům.

Nezapomínáme ani na naše jubilanty. V minulém roce mělo životní jubileum 19 našich členů, kterým jsme spolu s blahopřáním předali i dárky a 51 jubilantů z České a Slovenské republiky jsme blahopřáli alespoň písemně. K tomu, abychom na někoho nezapomněli potřebujeme mít aktuální seznamy členů všech našich klubů.

Každý klub má ve svém středu členy, kteří se aktivně podílí na činnosti klubu ve prospěch ostatních jeho členů. Na ně je pamatováno udělením různých ocenění.

V minulém roce bylo uděleno 40 pamětních medailí za aktivní práci, nebo při příležitosti životního jubilea. Z tohoto počtu jsme 5 medailí udělili našim členům a 35 medailí jsme poskytli klubům na základě jejich žádostí. Medaile Za zásluhy, která je udělována za aktivní, příkladnou a mimořádně prospěšnou práci ve prospěch KVV byla udělena v 19 případech a Zlatých odznaků, které jsou nejvyšší formou ocenění bylo uděleno 8.

Tento rok nejsou žádná významná jubilea, mimo každoroční pietní akt Antropoid v Praze. Organizace 5. ročníku Memoriálu zakladatelů výsadkového vojska se v tomto roce ujal KVV Bratislava. Tohoto memoriálu se určitě zúčastníme a v rámci možnosti našich bratislavských kolegů, bychom je rádi umožnili sledovat i dalším zájemcům z řad našich členů.

Neúprosně se ale blíží rok 2010, ve kterém bychom měli organizovat SETKÁNÍ 2010. Jistě máte ještě v živé paměti podmínky, které nám vytvořila v roce 2005 601. skupina speciálních sil. Letos bude našim úkolem projednat a zabezpečit reálné podmínky pro jeho uskutečnění v příštím roce.

S pozdravem Jindra Starý

ZE ŽIVOTA KLUBŮ

SETKÁNÍ S VELITELEM

– Dne 30.11.2008 12-ti členná delegace členů KVV Liberec navštívila svého řadového, ale i čestného člena – kol. Františka MANSFELDA. Setkání s manželi Mansfeldovými v příjemném restauračním prostředí v Mimoni provázela přátelská atmosféra, došlo i na gratulaci k nedávným 83. narozeninám. Cílem tohoto setkání bylo informovat velitele o činnosti KVV ČR a také jeho mateřského klubu. Z informací o aktivitách klubů v ČR měl velitel nepředstíranou radost, mnohé z nich ho přivedly k osobnímu vzpomínání.

VÝROČNÍ SETKÁNÍ V LIBERCI

– Liberečtí již tradičně zahajovali seriál

výročních sněmování KVV ČR. Tradiční bylo i jeho pojetí.

Pátek 14.11. – předvečer výročního jednání byl věnován setkání s hosty a těm, kteří se zasloužili o úspěšnou organizaci 4. ročníku MEMO – 2008. Přátelská atmosféra s bohatým občerstvením vytvořily příjemný rámec večera.

Sobota 15.11. – hlavní den setkání byl poprvé situován do prostředí klubu libereckých voj. chemiků – důvod – dosud užívané prostory areálu ASS Dukla se při narůstající členské základně staly příliš těsnými. Slavnostnímu shromáždění předcházely pracovní aktivity členů. Z hodnocení činnosti klubu v roce 2008 vyplynulo, že to byl rok velmi úspěšný. Pestrá vlastní klubová činnost, spojená s úzkou spoluprací s voj. chemiky a ostatními voj.

kluby sdruženými při Krajském voj. velitelství dala všem členům dostatek prostoru pro aktivní klubovou činnost. Stále zvyšující se počet účastníků na akcích je toho důkazem, potvrdila to i 87 % účast členů na výročním setkání. Pořadatelství 4. ročníku MEMO – 2008 velmi pozitivně ovlivnilo celkovou atmosféru v klubu.

Na slavnostním shromáždění s účastí hostů byli oceněni ti, kteří se mimořádně podělili na činnosti klubu. Slova velkého uznání a díky byla adresována přítomnému veliteli 31. brigády radiační chemické a biologické ochrany za aktivní partnerství s klubem. Dosažená úroveň vnitřního klubového života je základem optimismu pro činnost do dalších let.

kol. J. Chropek

Zákupské odpoledne s kol. Františkem Mansfeldem

Po několika odložených termínech naší schůzky se toto setkání uskutečnilo 28.10.2008. Bylo domluveno na čtrnáctou hodinu na nákupském náměstí. Asi jsme asi po letech v sobě nezapřeli vojenské návyky, tedy i přesnost, protože bylo 13.55, když od Mimoně přijel Favorit řízený paní Věrou a já zajížděl na parkoviště. Setkání začalo předáním knihy, kterou Františkovi darovali prostějovští veteráni a já jí od nich převzal na IV. Memoriali zakladatelů výsadkového vojska v Liberci.

Poté jsme odjeli autem k pamětnímu panelu 71. pěšího praporu čsl. výsadkářů, který je součástí naučné stezky města Zákupy. Ten se nachází na pokraji lesa, asi 2 km od nákupského náměstí na rozhraní křižovatky silnic na Kamenici u Zákup a Velenice. Panovalo slunné a teplé počasí a tak jak František, tak i paní Věra si obsah panelu podrobně prohlédli. Odtud jsme odjeli k objektu bývalých kasáren, který je od panelu vzdálen asi 1 km. Bohužel od roku 1991, kdy byl celý areál bezúplatně předán KVÚSS v Litoměřicích městu Zákupy,

uplynulo 17 let. Celý objekt zůstal nezajištěn a nestřežen a tak se stal rejdištěm vandalů a zlodějí. Právě křídlo kasárenské budovy (které bylo v evidenci státního památkového úřadu), v r. 2001 vyhořelo, zřítily se střechy a dnes je to doslovné torzo bývalých kasáren. Co nerozkradli zloději a nezničili vandalové, dokončila sama příroda. Na Františkovi byl vidět smutek a jak sám řekl, nebyl schopen se již orientovat kde se co nacházelo a kde se co dělo. Projevil přání pěšky se ještě vydat k bývalému muničnímu skladu, který se nacházel v pískovcových skalách podél toku říčky Svitávky. Následoval návrat do Zákup. Rozloučili jsme se u budovy, dodnes zvané jako „Helmovka“. Pro historii výsadkového vojska je památná tím, že 28. října 1947 pronesl z této budovy projev k nastupujícím výsadkářům gen. Paleček a byl zde přečten jeho první rozkaz, nesoucí číslo 1.

Od 2. června 2007 je na této budově z iniciativy KVV Liberec umístěna pamětní deska, připomíná její 60. výročí vzniku čsl. výsadkového vojska. *kol. J. Stahl*

PRAŽÁCI HODNOTILI

Už tradičně v době, kdy chodí Mikuláš, konala se 6. prosince 2008 pravidelná hodnotící schůzka KVVV Praha. Klub má 84 členů, z toho 9 žen, a sešlo se jich rovných 60. Zpráva výboru za uplynulé období hodnotila zejména akci „Po stopách válečných výsadkářů v Brdech“ (kterou vymyslel a kompletně zorganizoval kol. Řanda), účast dvou čtyřčlenných družstev na sportovní setkání výsadkových veteránů v Prostějově (zúčastnil se i kol. Dvořáček, který v srpnu 2009 oslaví osmdesátiny a je nejstarším skákajícím veteránem), a také vcelku úspěšné nastartování Padáčku, klubového občasníku, který vychází (v symbióze kolegů Minkewitzová – obsah, Juřček – technická příprava k tisku a Hanák – tisk a kompozice) třikrát do roka, ke každé členské schůzi. Byla také vysoce oceněna brigádnická činnost necelé dvěčtyři členů klubu, kteří odměny za tuto činnost věnují do klubové pokladny (celkem to činí téměř 53 000 Kč) i sponzorské dary celé řadě kolegů, z nichž někteří přispěli (v současné době zejména na zhotovení klubové vlaj-

ky) částkami až 500 Kč. Pražský klub, který má poměrně vysoký věkový průměr, oceňuje také to, že se navzdory tomu v jeho řadách vytváří družstvo skákajících veteránů, z nichž většina se přeškolila na padáky typu křídlo.

Zpráva hodnotila také účast nebo i spolupráci svých členů na řadě dalších akcí, z nichž nejvýznamnější bylo zabezpečení pietních aktů Antropoidu, kde se podařilo po paní Lorně Allison, přítelkyni Jozefa Gaběška, zajistit v uplynulém roce i jeho sestry a sestry Jana Kubiše.

Celkově lze říci, že se práce pražského klubu pod obětavým vedením Jozefa Hanáka opravdu dařila. Nicméně bylo nutné přistoupit – zejména ve spojitosti s jeho odchodem z funkce předsedy klubu a Vendulky Suchomelové z funkce vynikající hospodářky – k volbě nového výboru. Tajným hlasováním bylo další vedení klubu na příští tři roky svěřeno těmto kolegům (abecedně): Benedikt Červinka, Ludvík Dvořáček, Miloslav Juřček, Stanislav Lacina Daga Minkewitzová, František Řanda a Antonín Štrajt. Novým předsedou byl zvolen kolega Pavol Gavlas a místopředsedou kolega Pavel Krajčovič.

TEČKA ZA PADESÁTI LETY

Po uveřejnění mé dávné reportáže o seskocích „do týlu nepříteli“ před půl stoletím (Zpravodaj č. 44) jsem dostala hezký a také zajímavý dopis od jednoho z těch, kteří tenkrát za dramatických okolností skákali do Malého Sulína, vesničky odříznuté od světa povodní.

Vážená paní Minkewitzová, psal Ing. Vladimír Zámečník z Prievidze, jsem tím svobodníkem, kteří jsme spolu se staršinou Robertem Smolíkem tyto seskoky vykonali. Před třemi roky při sjíždění Dunajce jsem obec Malý Sulín navštívil a jeden starší muž si tento výsadek pamatoval a před hostincem o něm živě vypravoval. Při té akci se tenkrát stala i jedna humorná příhoda. Po seskoku za námi přišla starší paní a povídá: Já jsem věděla, že nám Američáni pomůžou! Smolík jí řekl, že jsme vojáci československé lidové armády a ne Američané, ale ona stále vedla svoje, že jim pomohli Američáni!

Robert Smolík žije v Prostějově a když jsem jezdil dělat rozhodčího na Memoriali ASD 72, párkrát jsem se s ním setkal a při tom jsme vzpomínali i na tuto akci ...

Váším článkem jsem se opět ponořil do vzpomínek na překrásné chvíle mládí a na základní vojenskou službu u výsadkového vojska v Prostějově, na kterou jsem patřičně hrdý.

kol. D. Minkewitzová

Výroční jednání KVV Písek

KVV Písek se téměř za sto procentní účasti sešel na své výroční schůzi 9. prosince 2008. Vyhodnotili jsme svou bohatou činnost, řekli jsme si co zvláštního a pro prospěšného podnikneme v příštím roce. Ocenili jsme, že se naše řady rozšířily o mladší kolegy od 4. brn a veterány zahraničních misí. To oživí klub a zlepší základy pro činnost v budoucnu. Náš klub si cení dobrého vztahu s kolegou gen. Čestmírem Hrbkem. Na naší schůzi jsme si ho přivezli i odvezli a jmenovali jsme ho čestným členem KVV Písek. Bylo velmi milé poslouchat jeho vzpomínky na dobu a problémy jeho služby a velení výsadkovým jednotkám v Prostějově. I když zapadl do šumavských hvozďů, vzali jsme ho mezi sebe, je náš, my si ho vážíme a věříme, že mu je a bude mezi námi, stejně jako mezi všemi výsadkáři dobře.

kol. E. Vanderka

Po skončení schůze setrvali její účastníci v družné zábavě u dobrého vína. Mohli si prohlédnout výstavku z činnosti klubu, kterou připravil kronikář kolega Dvořáček, a se zájmem shlédnout fotografie, CD i DVD z různých akcí klubu. Zaujal fil Boj o Británii a zejména film k 60. výročí výsadkového vojska natočený v produkci Inter TV Humanitarian Organisation, která pod taktovkou kolegy Miroslava Vaňka celý tento videoprogram připravila.

Na závěr bychom chtěli poděkovat za účast našim hostům, kteří věnovali svůj čas a snad i prostředky na přátelské setkání v Praze. Byli to kolegové exprezident M. Řepka z Prostějova, předseda KVV Žilina F. Glatter, Ing. A. Šulák ze Zlína, J. Čáslavka z Chrudimi, B. Kubíček za KVV Luštěnice, Ing. I. Kvasnička za Tábor, Klatovy a para ÚDA v jedné osobě a také předseda SDAP AČR plk. V. v. Ing. V. Prokeš. Můžeme si jen přát, abychom se za rok všichni ve zdraví znovu sešli a abychom mohli zhodnotit další pokud možná úspěšný veteránský rok.

kol. D. Minkewitzová

REGENERAČNÍ POBYTY

Když jsem se u výsadkářů pořádně zdomácnil, začal jsem vrtat do věcí, které se mi zdály být nedořešené.

Kdo si dnes po padesáti letech vzpomene co znamenala „Prešovská výzva“? O této výzvě nebudu vyprávět, i když by to bylo velmi zajímavé. Jen prozradím, že vznikla na ošetřovně naší výsadkové brigády. Tady v pravý čas jsme si trochu vypili, a v nepravý čas náhodou rozbili okna a nějaký nábytek. No, a opět přišel pravý čas, když jsme vyhlásili, že všechno co se v brigádě pokazí, zničí, nebo náhodou jiným způsobem znehodnotí, to se opraví, renovuje, vybuduje vlastními silami a z vlastních prostředků.

Kdo si dnes po padesáti letech vzpomene, že myšlenka na regenerační pobyty pro výsadkáře bez rozdílu věku s zrodila na naší ošetřovně 22. výsadkové brigády. O tom chci napsat již trochu více.

Od nástupu k výsadkovému vojsku jsem kompetentním orgánům tvrdil, že služba u výsadkového vojska po stresové stránce je daleko náročnější než u ostatních druhů vojsk. Svoje tvrzení jsem opíral o věcné literární údaje hlavně sovětských výsadkových jednotek a opatrně vsouval své podklady i zkušenosti paradesantních jednotek z II. Světové války. Po počátečních neúspěších jsem se nevzdával, ale horlivěji hledal podklady pro své tvrzení. Do svého entuziasmu jsem zapojil postupně široký okruh přátel (Pele, Krška, Pepich, Hemala a jiné). Trvalo 2-3 roky než náčelník zdravotnické správy souhlasil s odborným setkáním, na kterém se měli řešit požadavky výsadkářů. Setkání se uskutečnilo na chatě u Benešova (Bystřice). Na setkání se zúčastnili: Krška, Faglic, Prchlík, Kuchár, Moučka, Hemala a já. Většina z této skupiny nebyla obeznámená s našimi požadavky. Z desíti našich požadavků dominoval regenerační pobyt. Nálada na setkání byla výborná. Generál Hemala všechny naše požadavky akceptoval o to víc, že je podpořil i náčelník HPS. Měly být ihned předneseny na kolegiu ministra a do půl roku realizované.

Po této věci jako úspěšné poradě jsme se vrátili na své pracoviště a čekali na telefonát generála MUDr. Miroslava Hemaly. Uběhly dva měsíce a generál Hemala se neozval. S malou dušičkou jsem se odvážil mu zatelefonovat a opatrně sondovat jeho dřívější příslib z Bystřice. Jeho upřímnost mě neobyčejně dojala.

„Pavle, já se vůbec nepamatuji co jsem tam slíbil. Prosím Tě připomeň mi to.“ Orientačně jsem vzpomenul naše požadavky, přičemž hlavní důraz jsem položil na zabezpečení regeneračních pobytů v Piešťanech pro všechny aktivní výsadkáře.

Dal mi jen jednu doplňující otázku: - dokdy jsem slíbil, že negenerující pobyty budou? Do půl roku, pane generále, odvětil jsem stručně. Odpověděl – tak to bude do tří měsíců. Buď zdrav Pavle a pozdravuj výsadkáře.

A regenerační pobyty byly jak slíbil. Generál Hemala byl vyjimečný člověk. Vždy dodržel svoje slovo.

Ze vzpomínek plk. v.v. MUDr. P. Vencla zpracoval

kol. Čverák

Naše řady rostou

Je tomu tak, co se v Holešově sešla skupina bývalých výsadkářů, kteří na popud Setkání v r. 2007 v Praze zorganizovali zhotovení a odhalení pamětní desky na vstupní budově bývalých kasáren 7.vp-ZU a setkání při příležitosti srpnových událostí v r. 1968. Tyto aktivity přinesly sebou nutnost založit klub výsadkových veteránů i v tomto městě. Netrvalo ani půl roku a 12.12.2008 se sešla řada našich kamarádů k zahajovací schůzi nově vznikajícího klubu. Dnes se může klub pochlubit 85 členy a na zahajovacím jednání bylo přítomno 67 členů. K činnosti klubu se otvírá pozitivní cesta v tom, že mimo aktivitu členů klubu je této činnosti vstřícný i MěÚ a velení Vyšší policejní školy v čele s p.ředitelem.

V čele klubu jsou kolegové Břek, Toth, Hric a Bartošek. Na svém jednání si klub připravil program aktivit jako např.

- pochod k památníku Clay Eva v Hostýnských horách

- sportovní stěelby

- účast na 5. ročníku Memoriálu zakladatelů výsadkového vojska

- účast na akcích kolegů ostatních KVV v republice

Hlavní úkol pro rok 2009 se klub zorganizovat setkání příslušníků VÚ 7374 (7. vp-ZU) při příležitosti 40. výročí rozpuštění útvaru v roce 1969 a odchodu výsadkového vojska z města Holešova. (Setkání se pravděpodobně uskuteční 18. července 2009) Bližší informace k setkání v měsíci červenci budou uveřejněny ve Zpravodaji č. 47 (pokud budou k dispozici příspěvky pro naplnění tohoto čísla, jinak budou na jednotlivé kluby rozeslány zvací dopisy).

Přejeme všem kolegům hodně sil, výsadkové vytrvalosti a trpělivosti při plnění svých přání a úkolů v rámci jednotlivých klubů.

Za KVV Holešov kol. Fr. Lejsek

Zabíjačka

Letošní druhý únorový pátek opět naplnil sálku u „Tří bříz“ těmi z našeho prostějovského klubu, kteří se pravidelně těší na zabíjačkové pochoutky. Po přivítání kolegou Jindrou Starým a po slivovicové desinfekci však vystoupil člen redakční rady našeho Zpravodaje kol. L. Opletal a promluvil do duše přítomným veteránům. „Všichni jste sloužili u výsadkových jednotek. Každému z vás se přihodilo něco, nač si občas vzpomene. Co bylo třeba jen prosté, ale zajímavé, veselé, či smutné. A takové vzpomínky se nám skoro vytratily z posledních čísel Zpravodaje. Jsou to perličky, které provokují zamýšlet se nad tím jaké to tenkrát bylo. Žádám vás, sedněte a napište takovýto postřeh, uděláte všem radost.“ (To všechno samozřejmě platí i pro vás všechny, kteří čtete tyto řádky. V příštích týdnech se budeme těšit z redigování vašich příspěvků).

Po výzvě kol. Opletala se začala servírovat černá a bílá prasečí polévka. Každý mohl sníst z připravených škvarků co hrdlo ráčí před tím, než se zděsil z naservírovaných studených zabíjačkových dobrot, kterých bylo takové množství, že snad jen kol. Franta Papoušek mladší byl schopen je zkonsumovat v celém rozsahu. Všobecná zábava pokračovala při tónech harmoniky a zpěvu písní různých kategorií. Všobecně tato zabíjačka byla hodnocena velice kladně, a členové se již těší na příští rok.

Pět tisíc na pomník

Klub vojenských výsadkových veteránů Holešov se rozhodl zaslat pět tisíc korun na výstavbu pomníku československým vojákům ve Skotsku, kteří tam prošli před svým nasazením do bojových operací druhé světové války speciálním výcvikem. Klub se rozhodl podpořit výstavbu tohoto pomníku, nad nímž převzal záštitu i prezident republiky Václav Klaus, a zároveň vyzývá k podobnému kroku i ostatní kluby veteránů v České republice. Číslo účtu české rady pro oběti nacistu, na které je možné příspěvky posílat, je 11446622/0800. Podrobnosti na internetových stránkách www.crpon.cz.

Pomník postaví česko-skotská charita s názvem Czech Memorial ve skotském Arisaigu. Tzv. výcvikem Special Operations Exekutive tam za války prošly stovky československých vojáků, kteří pak byli vysazováni do nebezpečných akcí v týlu nacistického nepřítel. Byli mezi nimi například i Jozef Gabčík a Jan Kubiš, kteří spáchali atentát na R. Heydricha.

Díky publicitě spojené s akcí odhalení pamětní desky 7. výsadkovému pluku ZU se do holešovského klubu hlásí další bývalí výsadkáři nejen z Holešova, ale i ze Zlína i z Přerova. Jeden z členů klubu bydlí až ve městě Kaunas v Litvě a na poslední schůzi do Holešova přijel autobusem.

Členové vedení klubu informovali své členy o návštěvě u bývalého velitele pluku plk. v.v. Šediny, kterému předali vyznamenání – Velkou pečet města Holešova. Přítomní členové rovněž schválili nové stanovy, na základě kterých bude klub holešovských výsadkových veteránů zaregistrován na ministerstvu vnitra jako občanské sdružení.

Upraveno z tisku Holešovsko

Inzerát

Hledám přítele, který by mi pomohl doplnit sbírku nášivky (barevné i na maskáčce) 4. brigády rychlého nasazení Havlíčkův Brod.

- 41. mechanizovaný prapor Benešov u Prahy
- 42. mechanizovaný prapor Tábor
- 46. dělostřelecký oddíl Žamberk, Pardubice
- 4. ženijní prapor Bechyně, Týn n/Vltavou
- 4. spojovací prapor Havlíčkův Brod
- 4. prapor logistiky Havlíčkův Brod
- 4. zdravotnický prapor Havlíčkův Brod
- 4. rota chemické ochrany Týn n/Vltavou

Dám moje jiné nášivky, nebo parašutistické odznaky výměnou, nebo nášivky koupím. Moje adresa: **Pavol Franík,**

Kudláčkova 1,
841 01 Bratislava, SK

VÝZVA !!

Kolega Bořivoj Fejřara, Těšínský 26 PSČ 280 02 Kolín 2, z pověření KVVV Praha rozeslal všem našim klubům výzvu se žádostí o zaslání adres bývalých sportovních parašutistů, kteří provedli první seskoky na padácích VJ-1 v letech 1948-1953. V roce 2009 uvažují o uspořádání oslavy 60. výročí začátku rozvoje sportovního parašutismu v českých zemích. Pokud ve svém okolí znáte bývalé členy Svazu brannosti, Sokola nebo Dosletu, vyzvěte je aby se ohlásili na uvedenou adresu a nahlásili své jméno, adresu, telefon, rok prvního seskoku, případně funkci, kterou zastávali. Budou organizátory vyzvání k účasti na oslavách. Termín zaslání je třeba ihned.

Vzpomínky stále živé

Než se začnete do vzpomínek kolegy Vladislava Mrázka považujeme za nutné napsat několik poznámek k jeho osobě.

V současné době je jedním z nejstarších důstojníků, kteří byli první při zakládání výsadkových jednotek v ČSA. Prošel všemi důstojnickými hodnostmi a mnoha výsadkovými i vševojskovými funkcemi a proto jeho vzpomínky mají historickou hodnotu. V nastílných situacích se proto odráží skutečná atmosféra v budovaných výsadkových jednotkách.

Protože tento příspěvek je značně obsažný, rozhodli jsme jej rozdělit do dvou čísel Zpravodaje.

Redakční rada

Před 60 lety jsem nastoupil k tvořičmu se výsadkovému vojsku jako jeden z prvních po úspěšných fyzických, zdravotních a psycho-technických prověrkách a prohlídkách a měl jsem to štěstí, že jsem sloužil pod takovými veliteli a náčelníky jako byl generál Paleček, pplk. Krzák, škpt. Černota a mjr. Talášek. Štěstí říkám proto, že oni byli hlavními aktéry při vzniku výs. vojska ČSA a nám mladým velitelům velkými vzory jak ve vojenských znalostech ověřených válčnou praxí, tak ve velitelských a charakterových vlastnostech.

Po několika měsících ve funkci velitele roty jsem se, podle prozatímních tabulek, stal náčelníkem štábu výcvikového střediska, později učiliště ve Stráži pod Ralskem. Mým přímým nadřízeným byl škpt. Černota a později mjr. Talášek.

Přesto, že vytvořené velitelství výsadkového vojska bylo součástí MNO a fcelko by se, že pro nás nižší velitele příliš vzdálené, pak právě v těchto začátcích ten jeho odstup od vojsk byl minimální a jeho práce s podřízenými velmi úzká, téměř bezprostřední.

Generál Paleček a jeho zatím malý štáb v čele s pplk. Krzákem museli zabezpečit vše potřebné k existenci a růstu vojska a s poměrně malou skupinou zahraničních vojáků v jednotkách doslova naučit podřízené jak připravovat a vést boj v týlu protivníka. Nebylo snad ani jednoho většího cvičení, kde by se velitel vojska neviděl a neovlivnil jeho přípravu a provedení.

V devětačtyřicátém roce bylo v bývalém VVP Kynžvart velké cvičení pozemního vojska a letectva, kterého se zúčastnily i výsadkové jednotky. Ředitelství cvičení (ŘC) bylo v Pramenech a (vedle generála Klapálka (významná osobnost našeho zahraničního odboje) zde byla i řada velitelů druhů vojsk MNO.

Já jsem byl na ŘC velitelem výsadkového vojska přizván jako specialista na čtení leteckých snímků, protože jsem k tomu absolvoval 3 měsíční kurz u průzkumného leteckého pluku na Božím daru u Milovic. Mojí úlohou bylo převzít od letců prostorový snímek, slepit jej na celý prostor a spolu s NŠ Krzákem a kpt. Maděrou vyhodnotit možné poskokové plochy, postavení protivníka a pozemní cíle, které by měli být zničeny letectvem a pak výsadky. My jsme solidně zapracovali, výsadky splnily své úkoly a tak jsme si vysloužili

všobecné uznání. A když pak velitel vojska řekl „dobry to bylo chlapi“, tak jsme byli v sedmém nebi.

Vedle takovýchto akcí a pravidelného výcviku pečoval velitel o to, aby s problematikou tohoto nového vojska se seznámilo maximum funkcionářů jak na MNO, tak na štábech svazů a svazků. Při přípravě ukázek z našeho výcviku šel s námi často až do detailu k provedení určité činnosti, která musela jasně demonstrovat, že jí provádějí elitní jednotky. „Byla to dřina, ale stálo to za to“ podotkl stroze velitel po skončení ukázek.

Jednou jsme opět našli generalitu, kromě jiného, měli předvést různé druhy seskoků. Cvičně, s otevřením záložního padáku, s plnou polní, do vody, do lesa, skupinový a s přechodem k bojové činnosti. Na hradčanském letišti bylo vše připravené a my před nástupem do letadel (našich oblíbených Dakot) procházeli kontrolou prováděnou náčelníkem padákové školy kpt. Pešanem. Přihlížející nedaleko diskutovali a Mirek Pelc najednou říká: „Podívejte se tam se něco stalo, náš generál je na zemi“. Ale uklidnil nás Jarda Krátký: „Neblázněte to táta Palec předváděl přistávací kotoul a teď ukazuje podrážky na našich kanadách“. A tak jsme uklidnění nastoupili do letadel a předvedli perfektní seskoky.

Po jedné ze zdařilých výsadkových akcí si nás, mladé důstojníky (poručíky) velitel svolal a my pěkně v půlkruhu kolem něho s plným zaujetím naslouchali nejen jeho pochvalným slovům, ale i příslibům naší pěkné budoucnosti. Dovedl nás doslova nadchnout pro další práci, která bude úspěšnější budeme-li pečovat o svůj velitelský růst, soustavně se vzdělávat, být fyzicky a psychicky na výši a hlavně mít rádi své vojáky, učit je a důvěřovat jim. Když pak skončil, rád používal taková rčení: „Buďte hrdi na to, že můžete u tohoto výjimečného vojska sloužit a pamatujte – Vy děláte nás a my děláme Vás.“ Ale tenkrát jsme jej přeci jen trochu zaskočili. Můj kamarád František Mansfeld, u kterého jsem si vždy vážil přímého a rovného jednání, mi do ucha šeptnul „škoda, že nás zatím neudělali“. To ale zavětil pplk. Krzák a my to museli rozšířovat a naše velení se dozvědělo, že někteří naši spolužáci z hraničské akademie sloužící u útvarů pozemního vojska jsou již nadporučíky a my elita armády zatím nic. To „táta Paleček“ nemohl jen tak přejít a snad do 14 dnů jsme byli povýšeni.

V historii vojska byla vedle generála Palečka a pplk. Krzáka řada dalších velitelů a náčelníků, kteří by si zasloužili o nich hovořit, ale z těch začátků je třeba jednoznačně vyzvednout prvního náčelníka výsadkového výcvikového střediska, později výsadkového učiliště, kapitána, později štábního kapitána Josefa Černotu. Nosil bych dříví do lesa, kdybych chtěl objasňovat co tento „malý-velký muž“ pro rodící se výsadky znamenal. Kdykoliv se mluvilo o paradesantních jednotkách pak jako by to jméno Černota k nim neodmyslitelně patřilo. Seznámili se s ním již první akademici v Hranicích, kde učil bojovou zdatnost, boj zblízka a sebeobranu. Já byl také jeden z těch, kteří to za jeho řízení předváděli.

Ve výsadkovém učilišti jsem s ním byl prakticky denně a vedle pracovních povinností jsme se často proháněli na překážkách a občas soutěžili v pudové střelbě. Já tehdy vlastnil 3 kořistní pistole – německou Parabelu, sovětskou devťku a naši starou Zbrojovku. Všechny mi seřídil náš šefzbrojář M. Vojtěch. Černota střlel přímo ukázkově a když jsem jej někdy porazil, pak mi to v co nejkratší době odvedl, protože jinak by to nepřežil.

Celkově byl život v učilišti tvrdý, ale Pepa (Černota) to s lidmi dovedl a tak jak se říká „I když je nejhůř, sranda musí být“.

Ještě dnes si s úsměvem vzpomínám na různé situace, které skutečně pestřily náš život. Již jsem se zmínil o velkém cvičení v Kynžvartě, kdy náčelník učiliště měl za úkol mě a L. Železníka vyslat na ředitelství cvičení. Ten dal našemu odjezdu patřičnou váhu. Nejdříve nás poučil jak se máme chovat a pak jsme sestoupili z Kapitolu (tak byl nazýván barák velitelství) na nástupiště, kde stála vypulřovaná stará civilní Škodovka a Pepa děl: „Nepojedete Jeppem, ale jako páni. Uložil jsem Josefu Babickému, aby vám připravil tento kořistní vůz, abyste z té cesty něco měli.“ Pak jsme ještě dostali jeho sečnou ránu na solar a mohli jsme odjet. A skutečně cesta byla velmi romantická. U Lubence se Škodovka zavařila a my jsme známým výsadkovým stylem – dostal se jak může – přes 50 km pěšky, vlakem a zase pěšky – dorazili přes Žlutice a Bečov do Pramenů. Velitel vojska nás vzhledem ke zpoždění, nevraživě přivítal, ale po objasnění nakonec pochválil, že jsme se jako správní výsadkáři nezalekli překážek a dorazili.

*kol. Vladislav Mrázek
KVVV Praha*

Následující verše kol. Stahla jsou vlastně pozváním na sraz „dvanáctý“.

Sraz na Borném, jedenáctý,
snad neskončil nezdarem,
i když nebyl prvně řízen
lipským Mirkem Plesarem.

V nejlepším se prý má končit,
tak stará moudrost praví,
to vědí oba Plesarovi,
je zradilo však zdraví.

Množili se telefony i písemné dotazy,
z Moravy, z Čech, ze Slovenska,
že prý rádi i „po čtyřech“ na Borné zas dorazí.

Avšak láska k paragánům
nad moudrost má sílu,
tak pochybnost „udělat či neudělat“
trvala „jen chvíli“.

No a padlo rozhodnutí.
Pokračujem v srazech dál,
sami už to neutáhnem,
musí pomoci „Pepík Štál“.

Přání to se stalo skutkem,
sraz už je dnes za námi
dnes jsou zas všichni doma
u svých rodin, u mámy.
Byť všem nám vrásek přibývá,
tak máme přání svorné,
kež za rok nás zase přivítá
Plesarovic Borné.

Víte, že ...

- od základu bylo přebudováno nástupiště v leteckých kasárnách v Prostějově a tak již koncem roku 2008 oba výsadkové útvary šlapaly na krásně upravené ploše. Sice teprve na podzim vyjely na nádvoří mohutné skrejpry a kolony nákladáků začaly odvážet seškrabanou asfaltovou vrstvu i podkladový materiál. Do asi 40 cm hlubokého výkopu byl nově navážen kamenný podklad, který srovnaly a udušaly mohutné válce. N úpravu chodníků kolem celého nástupiště zaklekli dlaždiči, aby je pokryli zámkovou dlažbou. Vrchní asfaltovou vrstvu na celém nástupišti položili začátkem prosince. Speciální stroje a šikovní lidé předali na skoro hektaru plochy parádní dílo, které bude sloužit mnoha dalším generacím vojáků.
- v rámci novodobé vojenské přehlídky 28. října 2008 se představili i výsadkáři, příslušníci 102. průz kumného praporu v pouštních stejnokrojích a na čele kolony techniky i příslušníci 601. skupiny speciálních sil z Prostějova s novými vozidly LAND ROVER DEFENDER 110.
- první kurz Comandos, v trvání jednoho měsíce byl proveden v říjnu minulého roku ve VVP Boletce. Příprava vojáků a nejnižších velitelů na činnost v nejtěžších podmínkách zvládo z dvaapadesáti povolaných pouze sedm účastníků. Ti dostanou na rukáv úzkou pásku s nápisem Comandos. Od letošního roku se bude jednat o zcela oficiální kurz AČR a jeho absolvování se stane součástí kariérního řádu.
- město Prostějov pořádá každým rokem anketu o nejlepšího sportovce. Za Duklu Prostějov v parašutismu byl na tento titul nominován Libor Jiroušek. Získal 1. místo na mistrovství světa v individuální akrobacii a přesnosti přistání a také se podílel jako člen týmu ČR na získání stříbrného hodnocení v pořadí družstev. Na zápis do síně slávy byl navržen bývalý velitel Dukly, mistr světa Josef Pavlata.
- v září loňského roku navštívil Českou republiku náčelník štábu spojeneckého sboru rychlé reakce ARRC (Allied Rapid Reaction Corps) generálmajor James Bucknall. Doprovázela ho přidělenec obrany-vojenský letecký přidělenec Velké Británie v České republice plk. Jamie Achilla. Cílem cesty obou důstojníků bylo seznámení se s pokroky, kterých dosáhlo za uplynulého třicetiletého roku velitelství 31. brigády radiací, chemické a biologické ochrany při přípravě vyčleněné skupiny k získání počátečních operačních schopností pro ARRC. Velitelství brigády radiací, chemické a biologické ochrany pro ARRC vzniklo na základě dohody podepsané v roce 2006 mezi náčelníky GŠ AČR a ozbrojených

sil Velké Británie letos v lednu. Byl tak vytvořen stálý česko-britský prvek pod českým velením, který je dislokovaný u 31. brcho v Liberci. Při případném nasazení bude velitelství brigády radiací, chemické a biologické ochrany tvořeno 44 českými a 25 britskými vojáky. Jeho velitelem je pplk. Radek Černý.

- ARRC je mnohonárodním sborem pod britským velením s velitelstvím dislokovaným v Rheindahleu (SRN) a je schopen nasazení jako formace až o sto šedesát tisíc vojáků. Složení využitelných sil je proměnlivé podle charakteru jednotlivých operací. Základní strukturu tvoří čtyři vševojenské mechanizované divize (britská, italská, dánská, německá), brigády a další uskupení druhů vojsk.
- v německém Weiskeiselu se 6. září 2008 konala zemská střelecká soutěž pořádaná Zemskou Sasko s podporou Svazu vojáků v záloze Bundeswehru. Akce se zúčastnili také tři zástupci české armády šrtm. Petr Beneš a rtm. Jan Pavlíček ze 151. pěší roty Krajského vojenského velitelství Ústí n/L. a rtm. Pavel Beneš ze 4. brigády rychlého nasazení v Žatci.

Soutěž jednotlivců i družstev probíhala ve dvou disciplínách – střelbě z pistole P-8 na vzdálenost 25 metrů a z pušky G-36 na vzdálenost 100 metrů. Z celkového počtu 13 soutěžících se čeští reprezentanti umístili následovně : v pistoli si rtm. Pavel Beneš vystřílel čtvrtou příčku nástřelem 95 kruhů ze 100 možných, rtm. Jan Pavlíček 13. místo s 84 kruhy a šrtm. Petr Beneš se 74 kruhy skončil pětatřicátý. V pušce se naši vojáci zařadili do první poloviny soutěžících. V pořadí družstev české družstvo obsadilo šestnácté místo z celkových čtyřiceti dvou.

- americké zbraně na cestu k Talibanu ? Desetitisíce útočných pušek a jiných zbraní v Afghánistánu zmizely. Americké úřady netuší, kde jsou. Audit (GAO, obdoba českého Národního kontrolního úřadu řízená Kongresem) odhalil, že po kontrole inventáře chybí více než třetina z 242 tisíc lehkých zbraní, které Spojené státy darovaly afghánským bezpečnostním silám. Ve skladech měly být tisíce pušek AK-47, minometů, kulometů a RPG. Neexistují žádné spolehlivé záznamy, které by dokazovaly, co se stalo s dalšími 135 tisíci zbraní darovaných zeměmi NATO. Laxní kontrola se týkala i tak citlivého vybavení, jako jsou brýle pro noční vidění, které dlouho poskytovaly americkým jednotkám v drsném afghánském terénu klíčovou výhodu nad talibanskými povstalci. Mnoho zbraní dodaných mezi léty 2004 a 2008 bylo skladováno v afghánských vojenských skladech, které jsou pověstně podřadnými bezpečnostními systémy. Někdy jsou oním bezpečnostním

opatřením pouze dřevěné dveře a visací zámek. Základní inventurní postupy, např. zaznamenávání seriových čísel, skladníci běžně vynechávali. Miliony dolarů ve zbraních tak byly „ohroženy krádeží, či ztrátou,“ píše se ve zprávě GAO. Člen Sněmovny reprezentantů John F. Tierney říká, že pochybení mohla vézt k tomu, že americké vojáky zabýjely zbraně povstalců zaplacené americkými daňovými poplatníky. Nedostatek kvalifikovaného amerického dohledu zanechal bezpečnostní mezeru, protože afghánské bezpečnostní síly postrádají kapacity ke sledování vojenského materiálu. Šéf zásobování afghánské armády sdělil, že nemá nejmenší představu, jaké zbraně již jednotky obdržely, jestli jsou zásoby na cestě nebo kdo je posílá. Krádež, sabotáž nebo zneužití zbraní či výbušnin v Afghánistánu by mohlo „těžce ohrozit bezpečnost jednotek po celém světě.“

ZÁKLADNÍ AKTIVITY KVV SR V ROCE 2009

- XV. Ročník Memoriálu Jozefa Gabčíka (30.5. v Žilině). Organizuje KVV SR ve spolupráci s oblastí Žilina.
- Memoriál zakladatelů výsadkového vojska (4.-6.9. ve Smolenicích). Organizuje oblast Bratislava ve spolupráci s KVV SR.
- Oslava 15. výročí založení KVV (18.9. – slavnostní zasedání celoslovenské Rady v Žilině). Organizuje KVV SR.
- Michalský den (26.9. pravděpodobně v Martině). Organizuje oblast Žilina – místní organizace Martin, ve spolupráci s KVV SR.
- Novosielce – Dukla (2. a 3. 10.). Organizuje oblast Prešov ve spolupráci s KVV SR.
- Výstup na Sleme a oslava 65. výročí SNP (10.10.). Organizuje oblast Žilina ve spolupráci s KVV SR.

Vzpomínáme

Dne 15. 10. 2008 zemřel po dlouhé nemoci ve věku 82 let kol. Jaromír Vlček, zakládající člen a dlouholetý člen výboru KVV Liberec.

Dne 19. 11. 2008 zemřel náhle a nečekaně ve věku 84 let kol. Miroslav Vojtěch, zakládající člen a první předseda KVV Liberec. Oba patřili do generace výsadkářů z let 1947 – 1952. Od roku 2005 jim oběma bylo uděleno doživotní čestné členství ve výboru KVV Liberec.

V hlubokém zármutku jsme se dne 24. 1. 2009 rozloučili s naším kolegou Františkem Šestákem, který nás opustil dne 19. 1. 2009. Byl pochován ve své rodné obci v Hovězí, okr. Vsetín. Byl jedním ze zakladatelů výsadkového vojska v letech 1947-1949 v Zákupech, kde také sloužil. Přes svůj pokročilý věk patřil, mezi naše aktivní členy Klubu výsadkových veteránů Žilín.

„ČEST JEJICH PAMÁTKY“

Vzpomínka na první setkání s výsadkovým vojskem

Psal se rok 1954, kdy jsem byl jako voják základní služby na sklonku léta převelen i s přiděleným nákladním automobilem Praga-RN z autoškoly protiletecké obrany státu (PLOS), která se nacházela v Mostě k výsadkovému praporu Prešov.

Jeho dočasným a tedy i mým působištěm se stal prostor a některé objekty civilního letiště Praha Ruzyně a to v rámci přípravy na výsadek praporu na leteckém dnu v Praze. Po svém přjezdu na zmíněné místo jsem se hlásil u službu konajícího důstojníka. Zde mě čekalo první překvapení. Po převzetí převalujícího dokladu se mě onen důstojník zeptal: „Máš hlad“? Přisvědčil jsem a on mě poslal do polní kuchyně s dovětkem: „Řekni, že jsi šofér, ať ti dají nažrat...“ Kuchař na to reagoval tím, že mi sundal z hlavy lodičku, ohmul její okraje a vrchovatě naplnil párky a poznamenal, vezmi si ještě z regálů sklenici meruňkového kompotu. To se vojákově, živěného u normy pld. útvarů nemohlo nikdy stát. Ubytování mužstva a části důstojníků bylo v 1. tzv. B hangáru.

Druhý den začal tak jak u jiných útvarů, budíčkem, obléknout se, obout „štyflata“ (ale bez ozucí a ponožek), bylo dle několika

minut, ale ... ona ta paragánská rozcvička byla poněkud jiná než na co jsem byl zvyklý. Běželo se od hangáru až k nádraží v Hostivicích a zpět, prostřídáno různými cviky a usilovným pochodem. I když jsem měl z civilu poměrně dobrou „fyzičku“ (v zimě jsem hrával hokej a v létě českou házenou), tak jsem klukům nestačil. Co s tím? Další den a všechny ostatní jsem vstával o pár minut dříve, odešel do nedalekého autoparku, vlezl pod moji „erenu“ a rozcvičku jsem přežil s rukama zavěšenýma na kardanovém hřídeli.

Úkolem nás řidičů (byli i od dalších pld. Útvarů), byla přeprava výsadkových rojí v koloně z letiště v Ruzyni na vojenské letiště Praha-Kbely. Odtud se létalo Dakotami a „děčky“ na cvičné seskoky, výsadky byly pokud se pamatuji v prostoru Chvaly, Čakovice. Při jednom nástupu do letadel jsem byl dotázán, zda bych si také „neskočil“, (v pozdější době mě bylo jasné, že se jednalo o hrubé porušení vojenských předpisů). Ale já tehdy souhlasil. Navlékli mě zřejmě pilotní padák a nastoupil jsem s rojem do letadla. Po poměrně krátkém letu ohlásil výsadkový průvodce výšku 900m a hotovost. Všichni vsta-

li a mě průvodce řekl: „Pojd, půjdeš první, ostatní by tě pokopali“. Došel jsem ke dveřnímu otvoru a on mě uchopil v pase. Při pohledu dolů jsem dostal nepopsatelný strach. Vzepřel jsem se a rukama jsem se něčeho zachytil, když se z pilotního prostoru ozvalo: cituji – „který ču... tahá za lano ke směrovce...“? To vše nemohlo trvat dlouho, ale já jsem zbytek letu, totálně promočený potem proseděl na lavičce až po dosednutí na přistávací plochu kbelského letiště. Celá léta jsem o tom nikde a s nikým nemluvil. „Přiznal“ jsem se až na osmém srazu výsadkových veteránů ve Starých Splavech-Borném. Do rodného Kladna jsem se nevrátil, ale zůstal jsem v Zákupích, kde jsem sloužil v letech 1955-1956, kdy jsem ukončil vojenskou službu jako dělesloužící.

Díky tomu, že jsem v letech 1956 až 1977 pracoval v tehdejší autoškolě Svazarmu v České Lípě, dostal jsem se při výcviku branců-řidičů do styku i s bývalými příslušníky 71. pěšího praporu čsl. výsadkářů včetně plk. v.v. Františka Mansfelda. S ním v době, kdy působil jako velitel vojenského újezdu v Míloni. Jsem rád a upřímně hrdý na to, že jsem se stal členem klubu výsadkových veteránů, neboť si tohoto hnutí velice vážím.

kol. Josef Stahl

4. RHPz a vysílač „Vltava“ před 40 lety

Přišel přelom roků 1967-1968 a 4. RHPz 4. průzkumného praporu v Jindřichově Hradci se s příchodem nováčků z kurzů dostala do fáze stmelení. V té době byl náčelníkem NVS praporu a tím i přímý nadřízený roty HPz kpt. Jozef Bodnarik, který přišel z Holešova. Rotě velel npor. Ludvík Vrána, který přišel na přelomu roku 1965-1966 z Prostějova od 22. výsadkové brigády a s ním přišli jeho vrstevníci npor. Arpád Katona k 9. RHPz do Vimperka a npor. Josef Vyčítal k 15. RHPz rovněž do Vimperka, kde byly dislokovány dva průzkumné prapory 9 a 15 (podle divizí). NVS u těchto rot byli kpt. Hrdlička a mjr. Machek, staří kozáci a harcovníci.

Tím vzpomínám pouze na dobu působení těchto osob, kteří se zasloužili o předávání jim zkušeností a výcvik hloubkářů a právem jim patří díky za vynaložené úsilí a um, který dávali lidem v denním životě.

Přišel rok 1968 a s ním politické uvolnění a na tu dobu něco nezvyklého, socialismus s lidskou tvář, zrušení cenzury a svoboda slova. Pro všechny to bylo něco nového a mnoho lidí se s tím nemohlo smířit a vyrovnat. V tomto čase odešel od praporu a tím i od roty NVS kpt. Jozef Bodnarik, který díky své slovenské národnosti žádal o místo na Slovensku, což se mu podařilo a tak se odstěhoval i s rodinou do Prešova. Na jeho místo byl jmenován kol. kpt. Josef Turek, v té době velitel PzR (pozemní průzkumné roty) u 4. praporu. V té době byla svoboda projevu a slova a to mělo vliv na výcvik a morálku. Přišel konec července 1968 a celá situace byla nepřehledná a v průběhu prvních srpnových dnů byl vyvíjen tlak zvenčí kasáren, abychom byli rozpuštěni a odešli domů. Musím k tomu dodat, že kasárna 4. průzkumného praporu byla přímo v centru města Jindřichův Hradec, samostatná, oběhnaná vysokou zdí. Autopark jsme měli u tehdejšího 7. tankového pluku, v kasárnách

na druhé straně města. V kritické době 21. srpna 1968 nám byly vydány zbraně a střeľivo a prapor byl v plné bojové pohotovosti. Okupační jednotky, které druhý den vkročily do města, byly dislokovány na vojenském cvičišti. 22. srpna 1968, když sověti obsadili České Budějovice a obsadili českobudějovický vysílač „rádio Vltava“, přišli naši politrucci s požadavkem, abychom urychleně převezli náš radiovůz PV3S R-118 z autoparku na nádvoří našich kasáren, což jsme ve večerních hodinách pod nosem okupantů provedli. Ještě v noci bylo zahájeno vysílání jako vysílač „Vltava“. Velitel skupiny Honza Bada, který uměl velmi dobře rusky seděl u mikrofonu a vysílal v ruštině, aby šli Rusové domů a další zprávy, které byly najednou nevím kým nošeny z venku kasáren. Rusové nasadili zaměřovací vozy, které vypadaly jako odposlechové vozy Němců ta 2. světové války a měli snahu nás zaměřit. Jenomže naši průzkumníci s radiostanicemi byli rozmístěni po střeších okolních domů a jak se objevil ruský zaměřovací vůz, dali echo a byl vyhlášen radiový klid. Tak se celá situace udržela až do 25. srpna, kdy sověti nasadili vrtníky a zjistili, že jsou tu ještě nějaká kasárna a tam stála rozvinutá souprava ve skříňové PV3S-ce. Před bránu přijelo sovětské OT BRDM obsazené Rusy ve vatůškách, nahoře těžký kulomet a za ním šikmooký Mongol.

Trvalo to asi hodinu, než se jejich velitel odvážil přijít s požadavkem o rozhovor s velitelem a žádal o okamžité zastavení vysílání RDST R-118, na kterou hleděl. Po dlouhém vyjednávání bylo rozhodnuto, že vysílání bude zastaveno. V těch hodinách byl vyvíjen velmi silný tlak na všechny, abychom byli rozpuštěni. Hloubková výsadková rota se jednoznačně rozhodla, že pokud budeme demobilizováni, odejdeme jako do zálohy, ale ve skutečnosti jsme byli dohodnuti na místě srazu v prostoru osady Buk, což je asi 5 km za jindřichohradeckým letištěm, kde byl náš poplachový prostor soustředění a tam se měla rota sejit s cílem pokračovat „v boji“ proti

okupantům. Pro tento účel jsme se rozhodli vyvézt veškeré NZ a ostré zásoby roty včetně ostré munice do tohoto prostoru. Podařilo se nám ujet i s pěti plně naloženými OT-65 do určeného prostoru, kde jsme skutečně uložili výzbroj a munici, stravu, zamaskovali a hloubkáři sem chodili střežit. Celá situace trvala asi 10 dnů, kdy bylo vše odvoláno a museli jsme vše vrátit do vojenských objektů. Na celé události si cením odhodlání a jednotu všech příslušníků výsadkové roty a našich velitelů, kdy jsme stáli svorně za svým názorem jako jeden muž.

Co říci závěrem. Byla to doba pohnutá, plná emocí a celá situace třídlila lidský charakter a přístup k věci. Hloubkáři, kteří byli cvičeni pro úkol v týlu nepřítel a kteří byli vždy odkázáni jeden na druhého, že byli v té době velmi dobře připraveni pro účel svého využití, bez ohledu zda se jedná o nepřítel ze západu nebo východu.

O tomto činu se velmi málo hovořilo a nejen kolegové ze 7. výsadkového pluku ZU v Holešově použili radiovůz a vysílali proti našim „osvoboditelům“, ale jak jsem popsal, bylo to i u 4. výsadkové roty hloubkového průzkumu v Jindřichově Hradci.

kol. J. Forst KVV Brno

Vydává klub výsadkových veteránů Prostějov pro potřeby svých členů. Neprodejně.

Kontaktní adresa:

Ing. Jindřich STARÝ – předseda

Dětkovice 26, 79804 Určice, tel. 582357311

Ing. Jindřich ČTVERÁK – místopředseda

předseda redakční rady

B.Šmrcala 15, 79601 Prostějov, tel. 737623540

František LEJSEK – člen výboru

Šárka 24, 79601 Prostějov, tel. 728547426

Bankovní spojení:

Účet 188 989 286, kód 0300

Graficky zpracovalo a vydalo
Oddělení polygrafie CGeoZ Olomouc
Uzávěrka Zpravodaje č. 47 je 5. 6. 2009